

За новинарство се често каже да представља прву грубу скицу историјских дешавања. То би значило да истраживачко новинарство даје почетну оквирну представу о законодавству, тиме што указује на слабости друштвених прописа и на начине на које их богати, моћни и корумпирани могу заобилазити.

С обзиром на то да ова област није довољно истраживана, новинарима је било отежано одабрати узорке и дати сређени приказ истраживачког новинарства. Истина, новинари претварају случајеве које истражују у књиге и пишу мемоаре – постоје књиге које конкретно разматрају утицај новинарства на друштво. Мало је, ипак, оних које су, попут књиге Питера Хила и његових сарадника „Више суштинске правде“ (Море Роугх Јустице, 1985), посвећене жанровима или феноменима новинарства, а анализе истраживачког новинарства готово и не постоје.

Новинари теже томе да себе виде као особе које раде по сопственој вољи. Слобода изражавања је у реду, али добро утемељено мишљење захтева податке, проверљиве чињенице и поређење гледишта. То је оно чиме истраживачко новинарство може допринети стварању јавног мњења, у којем сви могу учествовати и имати приступ најквалитетнијим информацијама.

Неки сматрају да је истраживачко новинарство постало новинарство само за елите – тенденција ширења таблоида.

Право је само један оквир у коме истраживачко новинарство делује – на то новинарство утиче и професионална пракса, било неписаним рутинским правилима и здравим разумом или, конкретније, прописима и етичким нормама.

Једна од најзначајнијих области истраживања свакако је администрација локалне власти, која управља потрошњом огромних финансијских средстава и чији рад утиче на живот свих грађана, а могућности за корупцију су бројне, без обзира на то о ком је друштву реч.

Новинари се годинама жале због великог пада квалитета регионалне и локалне штампе, „тихог пса чувара“. Онда се, 1999. наједном појавило мноштво чланака који су поздрављали њено оживљавање. Неизвесно је, међутим, да ли то значи да ће истраживачко новинарство добити шансу на локалном нивоу, по угледу на САД.

2. ПРОФЕСИОНАЛНИ ДИСКУРС

Неки новинари полазе од премисе да представници новије бранше имају посебну улогу да преиспитују све и свакога, да буду трибуни народа. Према таквом схватању, њихова улога одговара улози цензората у доба царства Рима и Кине. Цензори су, у оба случаја, били чланови владајућег естаблишмента и њихов је задатак био да контролишу рад администрације и пријављују недостатке без страха или фаворизовања било које личности.

Подлога за уверење да новинари имају друштвену одговорност, коју је као такву навео Сиберт током педесетих година XX века (Siebert et al. 1963), по свему судећи, чини основу за више, понекад противречних, идеја: да су медији средство за формирање јавног мњења и да (у савременом друштву) утичу на мњења, јавну политику; да власт, ради сопственог добра и добробити грађана, треба помно надзирати, при чему се не подразумева само влада, него сви они који имају новац; да јавност има право на медије који реагују на збивања; да се на тржишту огледају захтеви јавности и да медији имају већу одговорност утолико што врше утицај на исту ту јавност или на тржиште.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com